

**PROGRAM NAUCZANIA BIBLIJNEGO DLA UCZNIÓW SZKÓŁ
PONADGIMNAZJALNYCH**

TK/PR 6 Lic/2004

PODRĘCZNIKI DO PROGRAMU NOSZĄ TYTUŁ „ZIELONE ŚWIATŁO”

Opracowanie programu: Elżbieta Bednarz

Edukacją w liceum lub szkole zawodowej objęta jest młodzież między szesnastym a dwudziestym rokiem życia. W tym okresie młodzi ludzie osiągają dojrzałość płciową, duży stopień wrażliwości, zwiększenie możliwości intelektualnych oraz przygotowują się do pełnienia roli człowieka dorosłego. Charakterystyczną właściwością tego okresu jest przywiązanie do osób spoza rodziny i uleganie wpływom rówieśników. Wzrasta niezależność emocjonalna oraz autonomia przy podejmowaniu decyzji i określaniu swego stosunku do wartości, zwłaszcza moralnych i duchowych. Młodzież pragnie coraz bardziej sama decydować o własnym losie i o dokonywanych wyborach. Jeśli uczeń nie podjął wcześniej decyzji przyjęcia zbawienia jako rzeczywistej przemiany duchowej, jest to dobry czas na dokonanie tego aktu wiary. Będzie to duchowa zmiana w życiu, która utoruje drogę dla dalszego wzrostu w pozostałych latach młodości. W tym okresie uczeń może również podjąć już decyzję o przystąpieniu do Chrztu. Jeśli uczeń ma wolny wybór, to w tym okresie uczęszcza na nabożeństwa lub przestaje uczęszczać z powodu osobistych przekonań. Uczeń pragnie takiego przekazu religijnego, który zmieni jego życie, zaspokoi jego pragnienia i zamieni jego ideały. Uczeń w tym wieku wie już, co jest dobre, a co złe, ale brakuje mu często woli i siły, by postępować właściwie. Potrzebuje dalszego nauczania o Bożych standardach i o tym jak zwyciężać w walce z grzechem. Krytycyzm wczesnego okresu dojrzewania przekształca się w dojrzałą ocenę. Nastolatek odrzuca łatwe „autorytatywne” lub „gotowe” odpowiedzi na swoje pytania i wytrwale poszukuje odpowiedzi na istotne tematy w Słowie Bożym. Uczeń w szkole ponadgimnazjalnej formułuje własne opinie, zbierając argumenty i myśląc oraz dedykując logicznie.

W tym okresie dorastania nastolatek chce cieszyć się nowymi doświadczeniami, nawet jeśli one są niebezpieczne lub niezgodne z przekonaniem rodziców. Lubi książki i filmy wywołujące silne emocje, reaguje na wezwania odwołujące się do uczuć. Duchowe zainteresowania, jeśli nie trwa w społeczności z wierzącymi i nie jest ugruntowany w Słowie Bożym, mogą się w tym czasie zmienić. Jeśli wcześniejsze wątpliwości nie zostały rozwiane,

a młodziński krytycyzm nie przerodził się w przekonanie, może to być czas duchowego chaosu i zagubienia.

Wielu młodych ludzi w tym okresie wątpi w to, czy naprawdę należą do Boga. Ucząc ich musimy przypominać, po czym mogą poznać swą przynależność do Boga, powołując się na zapewnienia Słowa Bożego (1 J 5,12-13), świadectwo Ducha Świętego i przez wyraźną zmianę w swoim życiu.

KLASA I

CELE KATECHETYCZNE

- Wprowadzenie uczniów w tematykę roku.
- Ukazanie podstawowych zasad nauczania Kościoła zielonoświątkowego.
- Wprowadzenie uczniów w świat Biblii.
- Rozbudzenie chrześcijańskich motywacji w odkrywaniu świata wartości w świetle nauczania ewangelii.
- Wprowadzenie w wartość przyjęcia zbawienia i życia w uświęceniu.
- Kształtowanie postaw uczniów wobec konfliktów i trudności.
- Wzmacnianie więzi z Bogiem i społecznością chrześcijan.

ZADANIA KATECHETY

- Wdrożenie uczniów do poznawania nauki Kościoła zielonoświątkowego.
- Uwrażliwienie uczniów na pragnienie własnych poszukiwań w oparciu o naukę biblijną.
- Przybliżenie uczniom nauki o Biblii, Kościele i zasadach wiary.
- Ukazanie Chrystusa jako przynoszącego zbawienie, wolność i wskazówki do życia w uświęceniu.
- Pomoc uczniom w przezwyciężaniu osobistych problemów w drodze młodego chrześcijanina.
- Motywowanie do życia według wartości ewangelicznych.

TREŚCI

I. NAUKA O BIBLII

1. Wiadomości ogólne, zasada sola scriptura /protestanckie – tylko Pismo Święte/
2. Inspiracja Biblii
3. Autorzy Biblii
4. Oryginały i przekłady Biblii. Odkrycia archeologiczne
5. Języki Biblii

6. Formowanie się kanonu Starego Testamentu
7. Formowanie się kanonu Nowego Testamentu
8. Księgi kanoniczne Starego i Nowego Testamentu
9. Księgi apokryficzne Starego i Nowego Testamentu
10. Współczesne przekłady Biblii
11. Metody czytania i studiowania Pisma Świętego
12. Komentarze i materiały pomocnicze do studiowania Pisma Świętego

II. DOGMATYKA /ZASADY WIARY/

1. Nauka o Bogu
2. Człowiek /antropologia biblijna/
3. Składowe elementy człowieka /duch, dusza, ciało/
4. Nauka o grzechu /pojęcie grzechu, jego pochodzenie i natura/
5. Nauka o grzechu /następstwa grzechu/
6. Nauka o zbawieniu /natura zbawienia, usprawiedliwienie, odrodzenie, uświęcenie/

III. KOŚCIÓŁ

1. Natura Kościoła i fakt jego powstania
2. Historia powstania Kościoła zielonoświątkowego
3. Nauka Kościoła zielonoświątkowego
4. Członkostwo w Kościele
5. Dzieło Kościoła /uwielbienie, wspólnota, zwiastowanie zbawienia/
6. Ustanowienia Kościoła /Chrzest, Wieczerza Pańska/
7. Organizacja Kościoła

IV. ODKRYWANIE ŚWIATA WARTOŚCI W ŚWIETLE NAUCZANIA EWANGELII

1. Okazywanie bezinteresownej miłości
2. Życzliwość i wrażliwość na uczucia drugiego człowieka
3. Pomoc w potrzebie
4. Szacunek wobec tych, którzy są inni

V. CHRZEŚCIJANIN WOBEC KONFLIKTÓW I TRUDNOŚCI

1. Nieuczciwe postępowanie i jego konsekwencje

2. Kłamstwo w życiu chrześcijanina i jego konsekwencje
3. Rozwiązywanie konfliktów w rodzinie
4. Przebaczenie nakazem boskim i ludzkim
5. Wobec przemocy i agresji
6. Duch Święty duchem jedności i pokoju

KORELACJA Z INNYMI PRZEDMIOTAMI

- Język polski: Tematy - wartości moralne i etyczne; prawda, dobro; Tradycje literackie – konteksty biblijne. Gatunki i rodzaje literackie w Biblii. Chrystus w literaturze i kulturze.
- Historia: Historyczne korzenie chrześcijaństwa. Systemy totalitarne wobec chrześcijaństwa. Wartości chrześcijańskie w dziejach i we współczesnym świecie.
- Geografia: Odkrycia archeologiczne w Qumran.
- Biologia: Rośliny, ptaki i zwierzęta w Biblii.

KORELACJA ZE ŚCIEŻKAMI EDUKACYJNYMI

- Wychowanie do życia w rodzinie: Tożsamość człowieka i poczucie sensu życia. Wielowymiarowość człowieka: wymiar biologiczny, psychiczny, moralny, religijny, społeczny.
- Edukacja filozoficzna: Człowiek w relacji z drugim człowiekiem i ze wspólnotami.

ZAMIERZONE OSIĄGNIĘCIA

Uczeń powinien znać:

- podstawowe wiadomości o powstawaniu Biblii, językach Biblii, księgach apokryficznych i kanonicznych, natchnieniu i roli Słowa Bożego,
- zasadnicze wiadomości o zasadach wiary,
- podstawowe wiadomości o Kościele,
- wartości w świetle Ewangelii,
- właściwe zachowanie w sytuacji konfliktu i różnych trudności.

Uczeń powinien umieć:

- przyjmować Chrystusa jako najdoskonalszy wzorzec życia,
- postrzegać Biblię jako natchnione Słowo Boga do człowieka, odczytywać jej treść

jako wskazówki dla swojego życia,

- odrzucać namowy do grzechu, trwać w czystości życia,
- żyć w społeczności zborowej, znajdować swoje miejsce do służby,
- wdrażać w życie poznane wartości i właściwe zachowania.

KLASA II

CELE KATECHETYCZNE

- Wprowadzenie uczniów w tematykę roku.
- Wprowadzenie uczniów w zagadnienie podziału Biblii.
- Rozbudzenie zainteresowania geografią Palestyny.
- Przybliżanie osoby Ducha Świętego oraz życia w Jego mocy.
- Wzmacnianie więzi z Duchem Świętym.
- Kształtowanie refleksyjnej postawy wobec różnych sytuacji życiowych i zobowiązań moralnych.
- Budowanie świadomej postawy motywującej do odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu Kościoła.
- Przygotowanie do przyjęcia sakramentu chrztu i wieczerzy Pańskiej.
- Uświadomienie, iż miłość nadaje najpełniejszy sens życiu człowieka.
- Uzdolnienie do przeżywania miłości w życiu indywidualnym i rodzinnym.

ZADANIA KATECHETY

- Motywowanie do zapoznawania się z wprowadzonymi nowymi treściami.
- Ukazanie podziału Biblii.
- Zapoznanie z geografią biblijną.
- Przybliżenie osoby Ducha Świętego oraz życia w Jego mocy .
- Ukazanie Chrztu i Wieczerzy Pańskiej jako ustanowienia Chrystusa i dobrowolnego aktu wiary i społeczności z Nim.
- Motywowanie do podjęcia decyzji o przyjęciu Chrztu.
- Przybliżenie zagadnień moralno-etycznych.
- Ukazanie fundamentu godności życia ludzkiego.
- Wskazanie na wartość życia w miłości.

TREŚCI

I. CHARAKTERYSTYKA POSZCZEGÓLNYCH CZĘŚCI BIBLII

a) Stary Testament

1. Księgi historyczne
2. Księgi dydaktyczne
3. Księgi prorockie
- b) Nowy Testament
  1. Ewangelie – problem synoptyczny
  2. Księgi historyczne
  3. Księgi nauczające
  4. Księga prorocka

II. GEOGRAFIA BIBLIJNA

1. Palestyna w czasach starotestamentowych
2. Palestyna w czasach nowotestamentowych
3. Kraje mające stosunki z Izraelem
4. Podróże Ap. Pawła

III. DZIEŁO DUCHA ŚWIĘTEGO

1. Natura Ducha Świętego
2. Duch Święty w Starym Testamencie
3. Duch Święty w Chrystusie
4. Duch Święty w życiu człowieka
5. Dary Ducha Świętego

IV. CZŁOWIEK WOBEC ŻYCIA. ZAGADNIENIA ETYCZNE

1. Chrześcijańska wolność a seks
2. Stosunek do osób chorych na AIDS
3. Problem aborcji
4. Co z antykoncepcją?
5. Zdrada, pornografia zagrożeniem życia rodzinnego
6. Uzależnienie od alkoholu i nikotyny
7. Uzależnienie od narkotyków i komputera

V. CZŁOWIEK STWORZONY DO MIŁOŚCI I PRZYJAŹNI

1. Miłość jako źródło planu życia człowieka
2. Wartość różnych rodzajów miłości w życiu człowieka
3. Przyjaźń wielką potrzebą człowieka

VI. PRZEZ CHRZEST NALEŻYMY DO BOŻEJ RODZINY

1. Chrzest Pana Jezusa
2. Przygotowanie do przyjęcia Chrztu i sposób jego przeprowadzania
3. Znaczenie spożywania Wieczerzy Pańskiej
4. Wieczerza Pańska a Pascha
5. Obowiązki i przywileje członka Bożej rodziny

KORELACJA Z INNYMI PRZEDMIOTAMI

- Język polski: Tradycje literackie: Księgi dydaktyczne, Gatunki i rodzaje literackie w Biblii; Wartości: miłość.
- Geografia: Układ geograficzny Palestyny.
- Wiedza o społeczeństwie: Jednostka – grupa – społeczeństwo, moje miejsce w społeczeństwie.

KORELACJA ZE ŚCIEŻKAMI EDUKACYJNYMI

- Edukacja filozoficzna: Sumienie i wartości w refleksji filozoficznej.
- Przygotowanie do życia w rodzinie: Zagadnienia moralno-etyczne.
- Edukacja prozdrowotna: Postawy wobec osób chorych na AIDS; Antykoncepcja; aborcja.

ZAMIERZONE OSIĄGNIĘCIA

Uczeń powinien znać:

- podstawowe wiadomości związane z podziałem Biblii,
- zasadnicze wiadomości dotyczące geografii biblijnej,
- rolę Ducha Świętego w swoim życiu i życiu Kościoła,
- chrześcijańskie zasady moralno-etyczne,
- wartość miłości,
- rolę Chrztu i Wieczerzy Pańskiej w życiu chrześcijanina.

Uczeń powinien umieć:

- dostrzegać rolę Ducha Świętego w swoim życiu,
- kształtować swoje sumienie w oparciu o poznawane prawa Boże,
- stosować zasadę miłości we własnym życiu,
- wdrażać w życie zasady etyczne,

- zachowywać właściwą postawę wobec osób odrzucanych przez społeczeństwo.

KLASA III

CELE KATECHETYCZNE

- Wprowadzenie w historię narodów i postaci biblijnych.
- Ukazanie życia religijnego Żydów.
- Wprowadzenie w zagadnienia apologetyki.
- Uznanie wiary w Boga jako pomocy w rozwiązywaniu stawianych pytań, problemów.
- Rozwijanie potrzeby poszukiwań odpowiedzi na pytania egzystencjalne.
- Odkrywanie godności człowieka stworzonego przez Boga.
- Zapoznanie z chrześcijańskim modelem rodziny.
- Wdrażanie do chrześcijańskiego przeżywania codziennych trudności życia.
- Interpretacja ludzkiego doświadczenia w świetle nauczania Ewangelii.

ZADANIA KATECHETY

- Uzmysłowanie, że wiara odkrywa sens życia i działania.
- Ukazanie Chrztu i Wieczerzy Pańskiej jako ustanowienia Chrystusa i dobrowolnego aktu wiary i społeczności z Nim.
- Ukazanie życia małżeńskiego jako Bożego planu dla człowieka.
- Uzasadnienie przymiotów małżeństwa chrześcijańskiego: jedności, nierozzerwalności.
- Przygotowanie do podjęcia obowiązków związanych z życiem rodzinnym.
- Pomoc uczniom w szukaniu odpowiedzi na pytania egzystencjalne.

TREŚCI

I. DZIEJE LUDÓW BIBLIJNYCH

1. Od Abrahama do Mojżesza
2. Od Jozuego do Samuela
3. Od powołania Saula na króla do zburzenia państwa judzkiego i Jerozolimy
4. Od upadku państwa judzkiego i zaprowadzenia do niewoli babilońskiej do zburzenia Jerozolimy przez Tytusa

5. Okres rozproszenia między narodami /do powtórnego przyjścia Chrystusa na ziemię

II. ŻYCIE RELIGIJNE ŻYDÓW

1. Miejsce kultu religijnego i namiot przymierza, świątynia, synagoga
2. Osoby poświęcone Bogu: kapłani, lewici, prorocy
3. Kult święty: ofiary, obrzezanie, oczyszczenie, modlitwy, posty, święta

III. APOLOGETYKA

1. Co to jest apologetyka
2. Dowody istnienia Boga
3. Wiarygodność Biblii
4. Teoria ewolucji, pochodzenie człowieka
5. Objawienia, cuda
6. Wiara a wiedza
7. Boskość Chrystusa
8. Boskość Ducha Świętego
9. Niebo i piekło
10. Spirytyzm i okultyzm
11. Astrologia

IV. ZAGADNIENIE RODZINY

1. Przymioty małżeństwa i rodziny: jedność i nierozzerwalność małżeństwa
2. Patologie życia małżeńskiego: konkubinat, związki pozamałżeńskie, zdrada małżeńska
3. Powołanie do macierzyństwa i ojcostwa
4. Wychowanie dzieci

V. ZADAJĘ PYTANIA ODNOŚNIE MOJEGO ŻYCIA

1. Dlaczego ludzie cierpią?
2. Dlaczego jesteśmy poddawani doświadczeniom?
3. Śmierć i co dalej?
4. Dlaczego zło istnieje na świecie?
5. Dlaczego się boję?

KORELACJA Z INNYMI PRZEDMIOTAMI

- Język polski: Wartości: naród, kultura narodowa, odpowiedzialność, moralność w życiu osobistym i publicznym.
- Historia: Różne religie świata.

- Wiedza o społeczeństwie: Prawa chroniące religie w systemie prawnym. Skutki wojen.

KORELACJA ZE ŚCIEŻKAMI EDUKACYJNYMI

- Edukacja filozoficzna: Wiara szukająca zrozumienia – teologia a filozofia chrześcijańska. Zagadnienie Boga w filozofii; Różne szkoły filozoficzne wobec problemów choroby, niepełnosprawności i śmierci.
- Uczestnictwo w kulturze: Choroba, starość, niepełnosprawność i śmierć w kulturze.
- Edukacja prozdrowotna: Postawy wobec osób przewlekle chorych, niepełnosprawnych i starszych.

ZAMIERZONE OSIĄGNIĘCIA

Uczeń powinien znać:

- podstawowe wiadomości z historii ludów biblijnych,
- tradycje i obrzędy żydowskie,
- zasadnicze wiadomości z zakresu apologetyki,
- zasady życia rodzinnego w świetle nauczania Ewangelii,
- chrześcijańską koncepcję cierpienia i zła w świecie.

Uczeń powinien umieć:

- odczytywać swe człowieczeństwo jako zadany mu dar,
- publicznie wyznawać swoją wiarę w Boga, dzielić się swoim świadectwem z innymi,
- odnajdować swoje miejsce w stworzonym świecie,
- zajmować chrześcijańską postawę wobec spirytyzmu, okultyzmu, astrologii,
- podejmować obowiązki związane z życiem małżeńskim i rodzinnym.